

Utbildningsdepartementet

Yttrande över Kontroller vid högskoleprovet - ett lagförslag om åtgärder mot fusk (SOU 2019:37)

Åklagarmyndigheten tillstyrker att det införs en lag om kontroll vid högskoleprov samt att ändringar och tillägg införs i övriga befintliga författningar i enlighet med förslagen. Vidare tillstyrker Åklagarmyndigheten att de konsekvenser som följer för fuskande provdeltagare regleras i högskoleförordningen och UHR:s föreskrifter.

Åklagarmyndigheten anser dock att frågan om hur en provledare ska agera vid misstänkt provfusk i samband med kontroll med radiovågsdetektor bör utredas och konkretiseras ytterligare. Det framstår som mindre rättssäkert om den som på grund av pejling misstänks ha fuskat inte informeras och ges möjlighet att fria sig från dessa misstankar innan han eller hon lämnar provlokalen. Det är viktigt att ingen provdeltagare blir oskyldigt utpekad för att ha brutit mot föreskrifterna och det är likaledes viktigt att fuskare inte alltför lätt kan undkomma konsekvenser av sitt handlande. Utredningen föreslår att den misstänkte fuskaren utanför salen ska konfronteras med den anmärkning som provledaren gjort i anledning av misstänkt fusk. Att konfronteras först sedan man lämnat provsalen, när det föreläggat en möjlighet att dessförinnan ha gjort sig av med mobiltelefon eller annan elektronisk utrustning, ger utrymme för kvarvarande tvivel om att någon otillåten utrustning har innehafts. Det bör därför tydliggöras att de föreskrifter som bör meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen utser ska innehålla en tydlig och rättssäker reglering kring denna situation.

Åklagarmyndigheten anser även att ett förtydligande bör ske angående var kroppsvisitationer ska ske. I utredningen förekommer till synes oförenliga uppgifter om detta. I förslaget till författningskommentar står att själva kontrollen kan utföras i anslutning till utgång eller ingång eller strax utanför, i ett angränsande rum. Samtidigt står det, s. 158, att inpasseringskontroll med kroppsvisitation bör ske efter det att provdeltagarna har fått möjlighet att lämna ifrån sig sina tillhörigheter på anvisad plats och att kroppsvisitation vid utpassering bör ske innan deltagarna har möjlighet att hämta sina saker. I utredningen skrivs genomgående att personliga tillhörigheter ska lämnas på ”anvisad plats”, vilket synes vara på behörigt avstånd från provdeltagarna i provlokalen. Det bör i föreskrifter tydliggöras vilka krav som ställs på ”anvisad

plats” så att en kontroll med kroppsvisitation sker efter det att personliga tillhörigheter lämnats respektive hämtats.

Åklagarmyndigheten anser slutligen att uppföljning och utvärdering av rutinerna kring kroppsvisitation bör ske efter några års användning. Enligt förslaget ska kontroller ske i väldigt liten omfattning. Skulle det trots detta göras många omhändertaganden bör det övervägas att utöka andelen kontroller med kroppsvisitation.

I detta ärende har överåklagare Mats Svensson beslutat. Kammaråklagare Malin Granström har varit föredragande

Mats Svensson

Malin Granström

Kopia till
Rättsavdelningen
Biblioteket